

BÉKÉS

Békés, 1947
aug. 17.

I. évfolyam,
28. szám

A BÉKESI PARASZTSÁG LAPJA

Nemzeti Parasztpárt paraszt- demokráciáért!

Pártunk programjának első pontja: magyar parasztdemokráciát! Ez a jelmondatunk, melyet zászlónkra irtunk, ki is fejezi a Nemzeti Parasztpárt célját, munkáját, eszmévilágát. Azt akarjuk és azért dolgozunk, hogy a magyar parasztság elérje egyszer történelmi végének megvalósulását: szabad hazában szabadon termelő parasztságot, azt a rendszert, melyet jó szívvel mondhat a magáénak. Ez a rendszer pedig a parasztdemokrácia, egy jobb élet, biztosabb jövő ígérete a mi számunkra. Ezáltal lesz „emberré a paraszt és magyarrá a magyar”, — ahogyan Veres Péter fejezte ki.

Jogos-e a mi akaratunk, mikor a magyar demokráciát elsősorban a parasztság igényeinek megfelelően akarjuk kiépíteni? Feltétlenül jogos. Mi parasztok vagyunk a nemzet legnagyobb, legtöbb terhet viselő osztálya. Mi voltunk és vagyunk a nemzet első létfenntartó rétege. Mi védjük az országot és szenvedtük a mindenkori rendszerek elnyomását. Tudjuk, hogy más elnyomó rétegek — a munkások és értelmiségiek munkája is nélkülözhetetlen —, de ki tudna a paraszti munkához fogható még felemlíteni? Joggal kívánjuk hát, hogy itt minden a parasztság érdekeihez igazodjék. Ami itt épül, elsősorban nekünk épül, elsősorban nekünk épüljön, mert mi részesedünk legkevesebbet a nemzet javából.

Nem arról van szó — és ezt programunk is világosan meghatározza —, hogy mi kiváltságokat akarnánk a magunk számára, hogy bármilyen más osztály felett akarnánk gyámködni, vagy uralkodni. De abból elég volt, hogy reánk mindenki csak lefelé nézzen, mi pedig csak felfelé. Szabadságból, jólétekből, megbecsülésből nem akarsunk mi többet a többi dolgozóknál. De kevesebbet sem elégszünk meg. Abból elég volt, hogy csak a paraszttól kérjék számon terményeit, mások pedig szabadon adhatják-vehetik a paraszti munka nehezen szerzett eredményeit. A vállalkozók, nyereszkesedők szabadon gerázdálkodhatnak és nem tünik fel senkinek. Rajtuk pedig éber szemek vigyáznak, nehogy egy falattal több kenyeret együnk meg abból, amit egyébként mi termeltünk.

Az a parasztdemokrácia, melyért a Nemzeti Parasztpártban egyre több és több magyar parasztember dolgozik, küzd, megszünteti ezt a féltékeny helyzetet. De csak ez képes megszüntetni. Nem csodátétel a parasztdemokrácia, hanem öntudatos magyar parasztok megfogadják vezérük, Veres Péter szavát: Ne hagyj magad, magyar!

Minden választási ígéret helyett azzal állunk most a parasztság elé: Segítsenek ezt a békés, nyugodt, emberi jövőt megteremtteni. A választható utak egyik ágán ez a parasztdemokrácia áll, másik ágán pe-

Veres Péter beszél augusztus 20-án a Nemzeti Parasztpárt békési nagygyűlésén

Veres Péter, a Nemzeti Parasztpárt országos elnöke, ujjáépítési miniszter látogat el augusztus hó 20-án, Szent István napján Békésre és délután 6 órakor a Főtéren beszédet mond.

Felhívjuk úgy párttagjaink, mint községünk összes lakosságának figyelmét, hogy a nagygyűlésen minél nagyobb számban vegyenek részt pártkülönbség nélkül.

Külterületi pártszervezeteink vezetőit felkérjük, hogy pártunk tagjai előtt ismertessék a gyűlés jelentőségét és minél többen vonuljanak fel a gyűlésre.

A nagygyűlés után vacsora lesz a Bérház nagytermében. A jegyek már kaphatók pártunk irodájában. Ára 6 forint. (Menü: csigaleves, borjupörkölt).

Kérjük a Nemzeti Parasztpárt nőtagjait, hogy 17-én, vasárnap délután 5 órakor tartandó megbeszélésen pontosan jelenjenek meg.

Parasztok! Magyarok! A Ti jövőtökről, sorsotokról, a dolgozó parasztság összefogásának szükségességéről szól hozzátok Veres Péter.

Jöjjetek el! Hallgassátok meg mindnyájan!

A katolikus egyház hivatalos véleménye a Nemzeti Parasztpárttól

A Nemzeti Parasztpárt soha nem volt hajlandó a magyar parasztság vallásos érzületét leszállítani a korteszélsőségek posványába. Jól tudjuk s mindig is vallottuk, hogy a magyar nép hívő keresztény nép és ennek a népek párta nem is lehet más, mint amely tiszteletben tartja ezt a vallásos érzést. Nem kértünk ezzel soha és nem vettük szájkra Isten nevét, mikor politikáról esett szó. Most sem ez a célunk. De ellenségeink — a parasztság ellenségei — annak a szervezett rágalmahadjaratnak során, mellyel a Nemzeti Parasztpártot illették, a vallástalanság vádjával szóltak felénk. Úgy érezzük, nem is szorultunk védekezésre a hazugokkal szemben. De most éppen a katolikus egyház mondott véleményt a Nemzeti Parasztpárttól, az Új Ember című katolikus hetilap legújabb számában. Kérjük a kételkedőket, szerezzék meg és olvassák el az „Új Ember”-t. A Nemzeti Parasztpárttól szólva ezeket írja a lap:

„El lehet ismerni, hogy politikai téren ezt a Nemzeti Parasztpárt ismerte fel először. (Hogy t. i. népünk vallásos és igényli magának a vallásos életet). Az ő részükről hangzott el először az a megállapítás, hogy a magyar társadalom s benne a magyar földműves nép igenis igényli metafizikai szükségleteinek kielégítését, azaz a vallásos életet.” Majd így folytatja az Új Ember: „A Nemzeti Parasztpárt

dig újabb szolgálat. Ellenségeink nem adják majd olcsón a megszerzett és föltűntük gyakorolt hatalmukat, de hol van itt az az erő, amely millió és millió magyar paraszttal ellen akár csak egy lépést is tehetne? Erre hívjuk mi a parasztságot.

hivatalos lapjának, a Szabad Szónek legutóbbi vasárnapi számában nagyon határozott formában és alaplételeiben nagyon korrektül a katolikus ifjúsági egyesületek hivatalos részről amugy is régen megígért engedélyezését sürgeti. De ezzel a konkrét lépéssel magára is marad a többi pártok között.”

Ezt írja az Új Ember c. katolikus egyházi lap a Nemzeti Parasztpárttól. Ez az igazság és a magyar nép egyházának hisz, nem pedig a lelkiismeretlen és a vallástól nagyon távol álló korteseknek. Mi ezután sem logunk a népgyűlések dobogóin Krisztus egyházáról, vallásról beszélni. De pártunk munkája arra irányul; hogy megtanítsuk népünket az igazi demokráciára: Szeresd felebarátodat, mint önmagadat...

Szeptember 3-án kezdődik a tanítás

A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében a népiskolában, általános iskolában, polgári iskolában, a gimnáziumban, továbbá a liceumban, tanító(nő)képző intézetben az 1947—48. iskolai évi alakuló értekezlet, javító-, felvételi, külföldi, magán- és osztályozó vizsgákat és beiratásokat augusztus 28., 29., 30. és szept. 1. napjain kell megtartani. Az iskolai évet szept. 2-án kell ünnepélyesen megnyitni és a rendes tanítást 3-án megkezdeni.

A Nemzeti Parasztpárt háromszintű zászlói büszkén lengenek a hódításra induló paraszti tábor felett. És ha valóban gyülekeznünk, elindulunk, megteremtjük a mi boldogabb hazánkat. Megérjük, hogy a miénk lesz itt nemcsak a munka, hanem a termése is.

Veres Péter a cserkészekért

Most kezdődött Franciaországban a cserkészek világszejevetele. A legtöbb nemzet elküldte ide cserkészifjúságának képviselőit. Ugy volt, hogy Magyarország kimarad ebből a nagyszerű találkozóból, fiait nem jutnak ki Franciaországba. Veres Péter miniszter a minisztertanácsban kiharcolta mégis, hogy kétszáz magyar cserkészifjú elmehessen Párisba. A cserkészifjú szövetsége küldöttségileg köszönte meg Veres Péter miniszternek, a Nemzeti Parasztpárt elnökének, hogy szíven viseli a magyar cserkészet ügyét. Veres Péter ezzel bucsuztatta őket: Menjetek és bizonyítsátok be a világ ifjúsága előtt, hogy a kicsiny magyarság az elsők között áll a nemzetek sorában kulturáltereiknek tekintetében is.

Tilos a pártok és az összeiró bizottságok hirdetményeit letépni, vagy meg- rongálni

A belügyminisztériumba számos községből és városból érkezett be panasz, hogy a választáson résztvevő pártok, vagy összeiró bizottságnak falragaszait felelőtlen elemek megrongálják, letérik, vagy megsemmisítik. A belügyminiszter rendelkezése szerint a hasonló esetek megismétlődését a rendelkezésre álló törvényes eszközökkel meg kell akadályozni és azokat, akik hivatalos választási hirdetményt, vagy a pártok választási hirdetményeit, falragaszait eltávolítja, megrongálja, vagy olvashatatlaná teszi, vétséget követ el és a büntetés 6 hónapig terjedhet fogaáz.

SZAVAZZATOK A PARASZTPÁRTRA!!

**Parasztok, ha mi összefogunk, az lesz,
amit mi akarunk**

Ára 50 fillér

Nánási László:

Legyen családi háza minden dolgozónak!

A múlt pénteki minisztertanács Nánási Lászlót, a Nemzeti Parasztpárt főtitkárhelyettesét nevezte ki az Országos Házépítő Szövetkezet elnökévé. A parasztpárti kezdeményezésre született házépítő szövetkezetek most ugyancsak parasztpárti irányítással kezdik meg igen fontos munkájukat.

Nánási László a következőket mondotta a Szövetkezetéről:

— Az Országos Házépítő Szövetkezet feladata egyenes folytatása a földreform művének, — mondotta. Magyarországon egész a mai napig a parasztek százszázalékosan nincsen saját háza, vagy ha van is, az egész-

Az Országos Házépítő Szövetkezet új elnökének nyilatkozata

ségtelen, zsúfolt és korszerűtlen. Legfontosabb feladat pedig a földhözjutatott szegényparasztság számára a cselédlakások odai helyett méretekkel tervezett korszerű lakások építése. De mivel a földhözjutott parasztságuk ehhez nincsen anyagi ereje, az építési minisztérium, illetve a Házépítő Szövetkezet megfelelő kölcsönt nyújt az építetőknek. Már ez év októberre befejezzük azt a 787 ONCSA-épületet, amelynek építése a háború következtében félbenmaradt. De az a célunk, hogy a hároméves terv végére még az előirányzott számot is meghaladóan építsünk fel parasztházakat.

Kérdés — Felelet

1. *Miért van olyan sok párt? Miért nem egységes a magyar dolgozók tömege? Mi mindannyian egyet akarunk: jólétet és békét országunknak és sajtó magunknak. Akik nem ezt akarják, azok csináljanak maguknak külön pártot. Kell-e hát a sok párt és pártoskodás?*

— Mi jőzön parasztról ezzel azt mondanánk, hogy nem kell. Legyen mindenki egy pártban, egy hiten. Igen ám, de hiába mondjuk mi ezt, mert lám, nem hallgat ránk senki: pártok voltak, vannak és úgy látszik, örökké lesznek. Az uraknak törvényük régóta fogva az, hogy: „Oszd meg a népet és uralkodhatsz rajta.” Az urak még sohasem alakítottak maguknak új pártot. Egyszerű, mert kevesen vannak hozzá és mindig kisebbségben maradnának, másrészt, mert nagyon kilátszana a lólab. Ezért mindig az lesz az úri párt, amelyiket az urak vezetnek, vagy amelyekhez az urak legszívesebben csatlakoznak. Mi látjuk azt, hogy a pártoskodástól hiába húzódunk félre, mert akkor nem az történik, hogy megszűnik a pártoskodás, hanem csak az, hogy helyettünk mások pártoskodnak és akkor rajtuk is mások uralkodnak. A pártoskodás örök dolog nemcsak az országos politikában, hanem a párválasztásnál és a kondásfogadásnál is. Ha pedig így van, akkor legyen nekünk parasztnak is saját pártunk a Nemzeti Parasztpártban.

2. *Miért van az, hogy most a választások előtt a mi vidékünkön minden párt a parasztság védelmezőjének mutatja magát? Azok a pártok, akikről eddig úgy tudtuk, hogy nem a mi érdekünket képviselték elsősorban, miért ígérnek nekünk most mindenféle? A többi demokratikus párt ellensége-e a parasztságnak?*

— Nem ellensége. A parasztságnak mindenki jót akar; a munkások is, a polgárok is. De az a legjobb, ha mindenki magának akar jót, mert önmagát nem csálhatja meg. Minden párt jót akar a parasztságnak is, de jót akar magának is. Es ha véletlenül nem tud jót adni egyszerre a parasztságnak is meg magának is, akkor elsősorban magára gondol. Ahogy a tréfás paraszti mondás tartja: „Először jövök én, azután megint én és amikor a hasam is, szám is, mert mindegyik kezem tele van, akkor mondom a másoknak, hogy: „Na, fogadj már te is.”

A Kommunista Párt gyűlése Békésen

A Magyar Kommunista Párt békési szervezete augusztus hó 17-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Bérház előtti terezen választói népgyűlést tart, Beszél: Kovács István, Szegedi Albertné és Vári András képviselőjelöltek.

Mindenkit szeretettel hív és vár a békési Magyar Kommunista Párt vezetősége.

Az elmúlt héten hazakerkezett hadifoglyok

Szalkai Sándor, Eiler György, Budai Pál, Liszka János, Horváth Gábor, Liszka László, Mikló Gábor, Horváth László, Hilla János, Duzs Béla, Buza László, G. Nagy István, Durkó Mihály, Fodor János Molnár Imre, Kertész János.

Somogyi Imre

Somogyi Imrét, a magyar parasztság nagy fiát temették a múlt csütörtökön. A paraszti művelődésnek s a „Kert-Magyarországnak” fardhatatlan apostola volt. Gyalog és kerékpáron járta az országot, tanított, buzdított s nyomában szövetkezetek sarjadtak, kertgazdaságok éltek, szőtték hasurát s rákaptak a betűre a parasztnak. Most, a parasztság honfoglalásának kezdetén, ment el közülünk, amikor a legnagyobb szükségünk lett volna rá. Keserű szívvel, de bele kell nyugodnunk. Nyugodjék ő is békével!

10 ezer tenyészbaromfi az ujjgazdáknak

Baromfitenyésztésünk minőségi színvonalának emelése érdekében a földművelésügyi kormányzat mintegy 10 ezer tenyészbaromfit oszt szét kedvezményes áron. Kiosztásra kerül többek között 5300 nemesített magyar jérce, 500 pekingeri tojókacsa, 500 bronzpulyka és 750 nemesített magyar lúd. Az ujjgazdák a tenyészbaromfit kedvezményes áron kapják, a tyúk és kacsafelek darabja 6, a pulyka és lúd darabja 12 forint. Az igénylésekkel a Vármegyei Állattenyésztő Egyesülethez kell fordulni.

Vasárnap este a ligetben Nyíriné tánciskolájában zene-est

1947

Erdei Ferenc mondotta:

„Mi, a Nemzeti Parasztpárt nem veszünk részt abban a versenyben, mely a választási hadjárat során szép szavakban, ígéretokban, plakátokban árad a parasztság felé különböző pártok részéről. Mi arra hívjuk fel a többi pártokat: abban keljenek velünk versenyre, hogy ki tud többet dolgozni a parasztságért, ki tud több terhet levenni a vállairól, ki tud emberibb életet kiharcolni a parasztság számára! Bárha mindenki ebben versenyezhetne a Nemzeti Parasztpárttal: ma sokkal előbbre állana a parasztság ügye.”

Labdarugó mérkőzés a hadifoglyokért

A Békési Munkás Sport Egylet vezetősége augusztus 20-án a hazatért hadifoglyok javára labdarugó mérkőzést rendez. A BMSE csapata játszik a Kommunista Párt Debreceni Hadifogly Irodája labdarugó csapatával, amelyben több i. mert, jóképességű DVSC játékos is fog szerepelni.

A mérkőzés fél 6 órakor kezdődik, utána pedig este 9 órakor az Ipartestületben táncmulatság lesz, amelynek bevételét ugyancsak a hadifoglyok javára fordítja a BMSE vezetősége.

A fentiekre vonatkozóan értesítjük a hadifoglyok hozzátartozóit és felhívjuk figyelmüket arra, hogy ugyanazon a napon, vagyis augusztus 20-án a BMSE ligeti klubházában hadifogly tudakozó irodát állítanak fel, ahol hadifogly ügyekben reggeltől estig mindenkinek díjtalanul és szívesen adnak felvilágosítást.

Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy szerdán délután három kultusz-

minisztériumi kiküldött látogatott el Békésre, és a sportegyesületek vezetőivel érintkezésbe lépve meg tárgyalta a sportfejlesztés lehetőségeit.

Békésen a legújabb és leggyorsabban megoldandó kérdés a sportpálya kerítésének ügye, amely megépítéséhez szükséges összeg előteremtésével kapcsolatban már a kormányzathoz is fordultak anyagi támogatásért és most jó alkalom mutatkozott arra, hogy a minisztériumi kiküldöttek előtt újra felvessék ezt a kérdést.

A hivatalos kiküldöttek a fenti kérelemre vonatkozólag határozott ígéretet nem tettek ugyan, de anynyival mégis biztatták a sportegyesületeket, hogy ezt az ügyet párttolólag fogják kezéni és támogatni és a lehetőséghez képest oda fognak hatni, hogy a békési sportpálya kerítésének megépítése még a 3 éves terv végrehajtása során befejezést nyerjen.

Van-e olaj a kútban?

B. Szabó János békési lakos az almári birtokán levő kútjában a víz felszínén úszkáló ezüstös ragyogású cseppeket fedezett fel, amely később minden mind jobban eltelepte a víz tetejét, úgy hogy a víz ivásra alkalmatlanná vált.

A községi előjáróság részéről a főjegyző és a bíró, valamint a községi mérnök szerdán látogatást tettek a helyszínen és az olajos vízből mintát vettek, amelynek alapján a Vegyvizsgáló Intézet fogja megadni a szakvéleményt.

Vámörlési kedvezmény további kiterjesztését engedélyezte a közellátásügyi miniszter

Nagyon sok gazdálkodónál előfordult az az eset, hogy nem termett annyi kenyérgabonája, hogy a háztartási és vetőmagszükséglet biztosítása után a földadóját a rendelkezésnek megfelelően, gabonában fizesse ki, ezért arravaló tekintettel, hogy ezek a gazdálkodók a pénzügyi hatóságok részéről igazolt esetben engedélyt kaphatnak arra, hogy kenyérgaboná helyett az adófizetést más terményben is teljesíthessék addig is, míg ezek az esetek megfelelő kivizsgálás után elbírálásra kerülnek, — a közellátásügyi miniszter módot kíván nyújtani ezeknek a gazdálkodóknak is arra, hogy fejadajuk megörlése végett őrlési engedélyhez juthassanak.

Ugyanúgy előfordult az is, hogy a gazdák egyrésze a cséplési munkálatok elhúzóda miatt önhibáján kívül nem tudott a kellő időben eleget tenni adófizetési kötelezettségének.

A közellátásügyi miniszter ezért a fenti szempontok figyelembevéte-

lével engedélyezte, hogy mindkét fenti csoportba sorolható gazdálkodók függetlenül az adófizetés teljesítésétől, augusztus 1-től számítva, további kéthónapi, tehát augusztus és szeptember havi fejadajuk megörlése a helyhatóságától a Termelési Bizottság javaslata alapján fejenként és havonként 20 kg-t számítva, őrlési engedélyt kaphatnak.

Vetőmagot kapnak öszre a gazdák

Az őszi vetések előkészítése céljából egyelőre 45 millió forintot szavazott meg a Gazdasági Főtanács a gazdák minőségi vetőmaggal való ellátására. A három éves terv keretében további hitelek beállítására várható. Rövidesen letárgyalják azokat a módozatokat is, amelyek mellett az aszaly vagy egyéb elemi kár által sújtott gazdák vetőmagellátását biztosítják.

Segítsünk a tanyai iskolákon!

Békéscsabáról kapjuk az alábbi irást. Közöljük, hi-zen a tanyai iskolák dolga nemcsak helyi probléma. Hozzászólást kérünk.

A parasztság szempontjából igen fontos, hogy a tanya műveltségi színvonala egyenrangúvá váljon a városával. Ezt főleg az általános iskola helyes kiépítésével lehet elérni. A város belterületén lévő iskolákban egyébként kb. 350 tanuló jár. Ezekben az iskolákban egy tanteremre 35 gyermek jut. Ezzel szemben a tanyán van olyan hely, ahol egy tanítóra 60, 70, 80 gyerek jut.

Az általános iskola bevezetésével elrendelték, hogy ahol kéttanerős iskola van, ott főkiskolát kell szervezni. Ez teljes becsapása a tanya népnek. Ott, ahol még az V., VI., VII. és VIII. osztályban összesen 20-25 gyerek van, ott nehezen megtudja valósítani a tanító az iskola kitűzött célját. Vannak olyan helyek, pl. Soprony kat. rész, Kisgerendás községi iskola, ahol egy tanítónak négy osztályt kellett tanítani és 60-80 gyereket. Ez még egy osztályban is sok. Tanári munkát követelnek a tanítótól kétszerannyi gyerekekkel. Hogy mit tudtak végezni, azt a különböző vizsgák megmutatták. Nem sokat s ez nem a tanító hibája. Nem lehet olyan munkát követelni a tanítótól, amelyet még a miniszteriumban sem dolgoztak ki tökéletesen és még tervet sem adtak hozzá. Minden tanító úgy csinálta, ahogy tudta.

A fent elmondottak alapján kapták meg a gyerekek az általános jellegű bizonyítványt a tanyákon, mely azonban 50 százalékát sem éri meg a városi általános iskolai végzettségnek. E visszas helyzet megszüntetését az állam a saját iskolájában megkezdte. A Szalay-kütrében lévő állami iskolát négy tanteremre tette. Így meg lehet valósítani az általános iskolát.

Minden jellegű iskolánál szigorúan előírta a rendelet, hogy meg kell szervezni a tanítói állásokat, — a megvalósítás azonban az egyházi és községi iskoláknál nem történt meg.

A tanyai parasztság azért, mert nem állami iskolához lakik közel, nem szenvedhet hiányt.

Ha az állami nem bírja ki a rendeletben előírt 90 százalék állami segínyt, vagyis hozzájárulást, úgy legalább 50 százalékát adja meg. Lehet, hogy a városban lesz olyan iskola, ahol felesleg is lesz, akkor osszon be az állam tanyákon szervezett állásokra állami tanerőket. Ott, ahol nyolc osztály van együtt, okvetlenül meg kell adni a második tanítót, ha a tanulók száma 60-on felül van. A kéttanerős főkiskolához pedig sürgősen, szeptember hó 1-re nevezzenek ki, vagy választanak állami engedéllyel, harmadik tanerőt ott, ahol százon felül van a tanulók száma.

A népműveltségnek emelése szempontjából fontos, hogy a községi és egyházi jellegű iskolák is kapjanak a nevezett tanyai állásokra megválasztott, vagy beosztott állami tanerőket. A tantermek és lakások is teljesen elhanyagoltak. A hároméves terv keretében ezeket is rendbe lehet hozni. A tanyai iskolák fejlesztéséről a kimutatást megkaphatjuk az Irányi-utcai iskolától, a községit az iskolaszéktől, az egyházat pedig az ev. és a rk. iskolaszékektől.

Ezzel sikerül legalább átmenetileg megoldani a békéscsabai tanyai iskolák nehéz problémáját.

Vasuti kedvezmény a hadirokkantaknak és hadiözvegyeknek

A közellátásügyi miniszter a hadirokkantak és hadiözvegyek részére az alábbi menetdíjkedvezményeket engedélyezte:

A vak hadirokkantak díjmentesen, kísérőik 50 százalékos kedvezményvel utazhatnak. Az I. járadék osztályba tartozó hadirokkantak és csatlótagjaik a főláru jegy váltására jogosító arcképes igazolványért 10 forintot, a II. járadékosztályba tartozók 30 forint térítési díjat fizetnek.

Megkezdődött a gyűjtés a Kossuth-szobor alapra

A Békési 48-as Bizottság 1947 július hó 8 án tartotti választmányi gyűlésén született meg az a határozat, hogy a magyar nemzet egyik legnagyobb fiának, a legendás hírű szabadsághősnek, Kossuth Lajosnak szobrot emelnek Békésben.

A szobor a tervek szerint még ebben az évben elkészül, vagy legkésőbb is a következő év tavaszán, és így egyben Békés község részéről méltó hozzájárulás lesz ez az 1948-as országos centenáriumi ünnepeketkhez is.

Természetesen jelentős anyagiakba kerül a szobor elkészítése, amely összegnek az előteremtése nem csekély feladatot jelent a 48-as Bizottság lelkes vezetőinek. A 48-as Bizottság a fenti tervezetet már régebben ismertette a községi képviselőtestülettel is, amely egyhangú lelkesedéssel elfogadta és a költségek egy részének fedezésére 40.000 forintot megszavazott. Illetékes helyen megkérdeztük, hogy vajjon a Kossuth-szobor létesítéséhez szükséges 40.000 forintos községi hozzájárulást megkapja-e minden nehézség nélkül a 48-as Bizottság, ahol feleletképpen azt a választ kaptuk, hogy amennyiben a vagyonfelügyeleti hatóság a községi előjáróság a költségvetésének tárgyalásakor a a költségvetésben a fenti célra előirányzott összeget érintetlenül meg hagyja, a községi előjáróság a lehető legrövidebb időn belül ki is fogja fizetni.

Természetesen ahhoz, hogy a Kossuth-szobor elkészülhessen, még a 40.000 forint sem elegendő és itt

kell ebbe a valóban lelkes és nagy szerű terv keresztülvitelebe bekapcsolódni községünk egész társadalmának és áldozatkészségével lehetővé tenni, hogy akkora, amikor az 1947-ik esztendődt megunk mögött hagyva átlépünk az 1948-as szabadságot megelevenítő következő esztendőbe, a magyarság egyik multszázadbeli leglelkesebb szabadságharcosa szoborbaöntött és szabadságot hirdető alakjának jellegzetes, mindnyájunk szabadságát hirdető kézművelésével valóban utmutatást adjon és további lelkesítésre serkentessen.

Már a hét elején megkezdődött a gyűjtés a szobor alapra. Tíz

Darvas Fózsef mondotta:

„A dolgozó parasztság ereje és súlya akkora lesz a magyar közéletben, a gazdasági és politikai életben, amennyi paraszti erőt a Nemzeti Parasztpárt képvisel. Így volt ez eddig is és bizonyosan így lesz ezután is. Nagyon kevés szava volt a magyar parasztságnak. Nagyon kevesen voltunk öntudatos parasztpártiak. De egyre többen leszünk és erők nővekszik. Most, a nagy döntés idején hívjuk a magyar parasztságot: tartson velünk, növelje a sereget, mely meghódítja ezt az országot a parasztság és a magyarság számára.”

forintos, vagy annál nagyobb összegű adományoknál a 48-as Bizottság Kossuth-emléklappal nyugtatza a felajánlott összegeket. A gyűjtés megindulásával egyidejűleg mi is kérés szóval fordulunk a társadalomhoz. Áldozatot kérünk most mindenkitől, áldozatot az egész lakosságtól. Akik ezt az áldozatot vonakodnak megadni, vagy egyáltalán nem kívánják anyagiakkal hozzájárulni, azoknak csak azt juttatjuk eszébe, ami 99 évvel ezelőtt történt. Akkor véraldozatról volt szó, és most csupán anyagiakról. A mult század egyik legkiválóbb egyéniségének megmintázásával akarunk hódolni azoknak a tízezreknek és százzezreknek, akik az egész társadalom érdekében nem vonakodtak az önzete és osztatlan lelkesedés hevével kivívni és megvalósítani milliók szabadságát. (—)

Három-három havi fogház lizstfeketezésért

A gyulai uzorabíróság Békésben működő egyesbírája csütörtökön ítélkezett Dohányos János és Gajdács Mihályné békési lakosok felett, akik július hó 21-én üzérkedés céljából lisztet akartak szállítani engedély nélkül Budapestre felszállítani.

A békési rendőrség ébersége folytán azonban ez nem sikerült és még a békési vasutállomáson elfogták őket, mielőtt a vonatra feltették volna az „árut”.

Az uzorabíróság egyesbírája ártullopés és árdragító visszaélés vétségé miatt mondta ki nevezetteket bűnösnek és Dohányos Jánost

három havi fogházra, mint főbüntetésre, 2000 forint pénzbüntetésre, mint mellékbüntetésre, valamint 5 évi hivatali és politikai jogvesztésre, Gajdács Mihálynét három havi fogházra, háromévi hivatali és politikai jogvesztésre ítélte. Gajdács Mihálynénál — tekintettel annak vagyontalanságára — pénzbüntetés, mint mellékbüntetés kiszabását mellőzte az uzorabíróság. Elrendelte továbbá az uzorabíróság a bűnjelként lefoglalt lisztkecsketnek az elkobzását és a vármegyei közellátási felügyelőség útján a közellátás részére való bocsátását.

16.994 személynek van 558 személynek nincs szavazati joga Békésben az ideiglenes névjegyzék szerint

Az összeíró bizottságok befejezték az ideiglenes választói névjegyzék és a visszautasított személyekről szóló külön jegyzék összeállítását, amely augusztus hó 11., 12. és 13-án a községgháza 4. számú tanácstermében közszemlére volt kitéve.

Az ideiglenes választói névjegyzékben 16.994 szavazó van felvéve, míg a különjegyzékben — mint ahogy megfószoltuk előre, hogy néhány száznál nem lesz több azoknak a száma, akik az 1945-ös választásokkal ellentétben nem szavazhatnak — 558 név szerepel. (a „Viharsarok”

augusztus 14-i számában megjelent „Békési MOZAIK” című cikk írójának szives figyelmébe) azonban előreláthatólag ez még a továbbiakban csökkenni fog a fellebbezések folytán.

Az ideiglenes választói névjegyzékbe felvett 16.994 személy közül 9222 nő, 7772 férfi, 10.968 személy van felvéve a belterületen és 6026 személy a külterületen.

Az 1945-ös nemzetgyűlési választások alkalmával 17.959 szavazó szerepelt a választói névjegyzékben, míg az érvényesen leadott

szavazat 17.096 volt.

Ha az 1945-ös választás számadatait összehasonlítjuk a mostani névjegyzék adataival, — figyelembe véve, hogy Bélmegyer közben önálló község lett, — láthatjuk, hogy a választók akkori és mostani létszáma között alig mutatkozik eltérés.

A választói névjegyzék nem végleges, augusztus 18-ig bezárólag még lehet fellebbezni.

A fellebbezés módjáról részletes felvilágosítást kapható a Nemzeti Parasztpárt irodájában.

PARASZTOK!
Sorsotokról,
jövőkörül beszél

MAGYAROK!
Hallgassátok meg
szerdán délután
Veres Péter

HIREK

— A jövő héten a Benedicthy gyógyszertár tartja éjjeli szolgálatot.

— **Ref. istentiszteletek.** Dél-élelt 10 órakor prédikál Lukácskó András nyíregyházi ref. lelképásztor. Délután 6 órakor az LL. Úrnapiáról kátémagyarázatot tart Balogh Mátyas lelképásztor. Külterületen prédikálnak: Békés-Földváron Nagy Lajos vallásosató-lelkész, Békés Erdőn és Vizesfáson Dr. Szabó Lajos segéd-lelkész, Rossz-erdőn és Magyarsáron Egeresi László segéd-lelkész.

— **Márta Mihály pénzügyőri albiztos,** aki hosszabb ideje vezetője volt Békésen a pénzügyőri szakosztálynak, a pénzügyigazgatóság Gyulára áthelyezték. — Ezúton búcsúzik el ismerőseitől és barátaitól.

— **A Szociáldemokrata Párt** augusztus 17-én, vasárnap délután 4 órakor választási gyűlést tart a Bérház előtt. Előadó Seder Ferenc v. nemzetgyűlési képviselő.

— **Esküvő.** Mucsi László rendőr és Tokai Julianna folyó hó 23-án szombaton délután 6 órakor tartják esküvőjüket a békési ref. templomban. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **50 száználkös vasúti kedvezmény a kispesti újjáépítési kiállításra.** Kispeszt megyei város 1947. évi augusztus hó 16—20 között rendezi meg nagyszabású, országos érdeklődésre számottevő újjáépítési kiállítását. Erre való tekintettel a közlekedésiügyi miniszter az egész ország területéről 1947 augusztus 14—22-ig bezárólag 50 százalékos utazási kedvezményt engedélyezett. Az utazásra jogosító jegyutalványok Hollói - ingatlanközvetítőnél beszerezhetők.

— **Rögtönbíráskodás a gyűjtőgatók ellen.** A rögtönbíráskodásnak a gyűjtőgatók büntetése, valamint a gyűjtőgatóra szövetkezés büntetése való kiterjesztéséről szóló hirdetmény a közszégháza hirdetőtábláján ki van függesztve és megtekinthető.

— **Felvétel a szeghalmi mezőgazdasági középiskolába.** A szeghalmi mezőgazdasági középiskolába augusztus hónapban beiratkozhatnak azok a 14 évesnél idősebb gazdafutók és leányok, akik az ismételő iskolát, vagy a négy polgárit elvégezték. A szeghalmi mezőgazdasági középiskolának négy évfolyama elvégzése után érettségét kapnak, ahonnan tovább mehetnek az egyetemre. Bővebb tájékoztató a közszégháza 2. számú irodájában megtekinthető.

— **Tűz pusztított Mezőmegyeren.** Turi Gergely X., 368. sz. alatti tanyáján kedddől szerdára virradó éjjel tűz ütött ki. Megyulladt mintegy húsz kocsi szalmából álló kazal, melynek eloltását nem tudták megakadályozni. A kivonult tűzoltóknak csupán a szalmekazal közelében lévő tanyát sikerült megóvni a tovatérjedő tüztől.

Közönetnyilvánítás

Mindazoknak a rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, akik szeretett feleségem, (desanyám)

Kovács Gáborné

sz. Lovas Julianna

temetésén megjelentek, koporsójára koszorút és virágot helyeztek és részvétükkel mely fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mindenkinek hálás köszönetet.

A gyászoló család

— **Felhívás.** A Nemzeti Parasztpár szavazatszedő bizottsági tagjai és beosztottjai vasárnap este 6 órakor a párt helyiségben jelentkezzenek. Járási v. titkár.

— **Magyar magánalkalmazottak figyelmébe.** Szakszervezetünk augusztus hó 21-én este 6 órakor gyűlést tart, melyre tagjaink megjelenését kérjük. **Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezetének Vezetősége.**

— **A kiosztott földek és házak elszámolásánál** 1 mázsa búzát 60 forintba vesznek.

— **Leszállították a só és a petroléum árát.** Az örlött és darabos só fogyasztói ára különként 170 Ft. Ha az árut a nagykereskedőtől, vagy a vasúttól 5 km-nél nagyobb távolságra kell szállítani, akkor a fogyasztói árhoz a távolság szerint 3—18 fillér számítható. A petroléum Budapest területén 90 fillér, vidéken ehhez még a fuvarköztséget számíthatják fel.

Állatállományunk erőteljes emelkedése

Az ez év tavaszán megejtett összehasonlító felmérés előzetes eredménye a magyar állatállomány magyarországi emelkedését igazolja. A múlt év óta szarvasmarhaállományunk 1,104,308 darabról 300,450 darabbal 1,404,752 darabra, a loállomány 400,909 darabról 55,988 darabbal 456,897 darabra, a sertésállomány 1,315,162 darabról 791,255 darabbal 2,106,417 darabra, a juhállomány 353,092 darabról 120,912 darabbal 474,008 darabra, a kecskeállomány pedig 87,199 darabról 1419 darabbal 88,618 darabra emelkedett. A 7 milliós tyúkállománnyal elértük a békebeli törzslétszámot. Ugyancsak megközelíti a békeállományt a 860,000 darabos liba, a 880,000 darabos kacsa és 126,000 darabos pulykaletszám. A méhesálladék száma 194,000-re emelkedett, házinyulát pedig 437,000 darabot írtak össze.

Bölcsőtől a koporsóig

Születtek: Püski Gábor—Pocsai Eszternek fia (halvaszülött), Kis Mariának fia Gábor, Izó Lajos—Krisztnai Annának leánya Anna Mária, Pocsai István—Mári Mariának fia Imre, Kovács Sándor—Benkó Juliannának fia Sándor, Darányi Juliannának fia János, Gyarakai István—Jakucs Rebekának fia János, Bécsi Imre—Fegyverneki Erzsébetnek leánya Ilona, Szász Mihály—Visznai Juliannának fia Mihály, P. Szabó István—Szűcs Mariának leánya Eszter Anna, Kovács László—Angyalos Juliannának leánya Magdolna Ilona, Vees L. Lajos—Illich Erzsébetnek leánya Katalin, Domokos Lajos—Sipiecki Juditnak fia László, Jambor Péter—Lévai Juliannának leánya Mária, Fodré Andras—T. Nagy Annának leánya Anna, Vicsze Ferenc—Papp Juliannának leánya Irén, Szabó M. Gábor—Kertész Ilonának fia Imre László, Szűcs Mihály—Szűcs Juliannának fia Mihály, Lengyel Mihály—Szabó Rózának leánya Róza Ilona, Pintér Lajos Szilágyi Annának leánya Zsuzsanna, Lévai István—Patka Juliannának leánya Zsuzsanna, Balázs János—Csurka Juliannának fia Gábor, Vári János—Boros Juliannának leánya Zsuzsanna.

Házasságot kötöttek: Mundrucz János Szabó Rozáliával, Püski Gábor Pocsai Rózával, Hursán Mihály Gussak Emiliával.

Meghaltak: Izó Anna Mária 1 napos, Keckés Mária 3 hónapos, Hankó Borbála 3 hónapos, Gall László 11 hónapos, Kovács Gáborné Lovas Julianna 48 éves, Téglás Mária 8 hónapos, Apáti Nagy Julianna 24 éves, Ilanczár Mihály 78 éves, Budai Eszter 85 éves.

SPORT

A békési csapatok fekete vasárnapja

Rossz napja volt vasárnap a békési csapatoknak, mert a kézilabda kivételével, vereséget szenvedtek. Különösen szomorú ez a vereségsorozat a labdarugásban, ahol fejlődés egy csapatnál sem mutatkozik. Ifjú és lelkes játékosokra, jó edzőre van szükség.

LABDARUGÁS

B. Máv—BMSE 3 : 2.

A BMSE kísérleti csapata nem vált be. Edző hiányában csapkolódó, rendszertelen játékkal győzni nem lehet. A B. Máv-ot, mely ma nem képviseli azt a játékerőt, amit vártunk tőle, egyszerű helyzetkedő, lelkes játékkal meg kellett volna verni. Nem irigyljük Deak intéző helyzetét, kinek nehézség lesz egy jó együttest megteremtene.

B. Máv II.—BMSE II. 5 : 0.

Még elszomorítottabb volt a BMSE II. játéka.

Gerendás—BMSE ifi 6 : 0.

Az ifi is elvezetett s nem tudott ellenállni Gerendás lendületének.

Békési MÁV—BMSE komb. 1 : 0

A lelkes MÁV múltó ellenfele volt a BMSE kombinált csapatának.

KOSÁRLABDA

Erkölcsei siker az első mérkőzésen.

Szép számu közönség előtt zajlott le az iramos szép mérkőzés. A Szegedi Postás NB csapata előtt meg kellett hajolni a Békési Máv kezdő csapatának, melyen a pihent játékosok küzdelemben dobó szegediek diadalmasok voltak. Ha a békésiek is csereáltak volna, más lehetett volna az eredmény. Eredmények: SzPSE—B. Máv SE női 37 : 20. SzPSE—B. Máv SE férfi 58 : 28.

Orosz Gitta aug. 20—28-ig Koszt helyre behívást kapott a válogatott külföldi utját előkészítő edzőre.

KÉZILABDA.

B. Máv—H. Máv 6 : 2.

A békési fiúk — Kutyik jó játékkal — könnyen diadalmasok voltak az ellenfél fölött.

Kistérek csapata Békésen.

Augusztus 17-én a BMSE vendégül látja a Kistérek NB. II. csapatát. A mérkőzés délután fél 6 órakor lesz.

A B. Máv kosarasok vasárnap valószínű, hogy Sarkad csapatával játszanak villanyfényben.

B. csabai MÁV—B. MÁV 13 : 0

A tudás előtt meg kellett hajolni a kezdő békésieknek.

Szerkesztői üzenet

SZABÓ JÁNOS, BÉKÉSI. Ügyének a közellátási hivatal illetékes ügyosztályánál utánanéztünk, ahol azonban az Ön által közölt cím alatt a kérdéses dolognak nyomát nem találtuk és így pontos választ nem tudunk adni. A kért dologra vonatkozóan bővebb felvilágosítást kaphat a közszégháza 29. számú irodájában a III. ker. nyitvatartónál.

Zöldbabot (nem szállás) ugorkát (eltenni való) vöröshagymát paradicsomot

kedden és pénteken a piacon a szerződéses termelőkől átvesszünk Pósteleki konzervgyár vezetősége

Apróhirdetések

Saját termései csemegeszőlő állandóan kapható III., Jantyk-utca 13. sz.

SÜRGŐSEN ELADÓ ingatlanok: Kossuth-utca 6. és 12. sz. üzletházak. Széchenyi-ter 5. számú üzletház egyhármad része. Irányi Dániel-utca 17. számú lakóház. 86 kishold prima szántó nagyon jó tanyával a Négy-egyesedűlő végén. 16 kishold prima szántó a Neumann-féle földből. Bővebbet Hollósy ingatlanirodában.

Eladó egy halásztelep butor, egy konyhabutor, fűszerüzlet berendezés, fa és székelyháza, befőttes üvegek és konyhaeszközök. Bővebbet Berényi-út 3. sz.

Eladó Ildasbátton 3, esetleg 6 hold föld. Bővebbet Berényi-út 3.

Eladó 5 lámpás üzemképes rádió III., Pocsai-utca 69. sz.

Orosz eladó 12 szál 5/4-es vastag, 30 cm széles, 4—5 méter hosszú új deszka. Békés-Földvár, Duna-utca 6.

Eladó 1 darab répvágó, 1 darab kútra való szivattyú, 1 darab takarmányfüllésztő id. Raab Ferenc. Tel. IX., 671. szám.

Sürgősen eladó 1. Szántó Albert-utca 31. sz. ház 18.000 Ft-ért. 29

KIADÓ 25 hold föld tanyával felesbe, vagy több évre bérelbe. Bővebbet Rakóczi-ut 23. sz.

Szilvesen 3 évre használt kiadó 17 kútra hold szántó és 1 kat. hold legelő. Érdeklődni II., Szabó Dezso-(Zöldfa) utca 24. 30

ELADÓ V. ker. Szendrői-utca 2. számú LAKÓHÁZ.

MOZI

„Barátság“ (Korona) Augusztus 15., 16., 17. és 18-án pénteken, szombaton és hétfőn 7 és 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor Szines filmcsoda

KŐVIRÁG

A világfilmek legnagyobb sikere.

Szenti Istvánkor

szerdán 3, 5, 7 és 9 órakor, csütörtökön 7 és 9 órakor. Izzalmas amerikai film:

Richmond-i rejtély

Egy gyilkos szörny, aki letette van magas-feszültségű árammal. Kelten 1 jeggyel!

„Békés.“

Szombaton, vasárnap és hétfőn

Ezerarcú hős Kimgangos, izgalmas orosz film. Kísérő műsor: Francia Híradó. Szerdán és csütörtökön 7 és 9 órakor ketten 1 jeggyel!

NAGY RIPOST

Szenzációs amerikai film Az előadások kezdete: Szombaton 7, 9, vasárnap 3, 5, 7, 9, hétfőn 9 órakor.

Valódi 14 karátos aranyból készült

karika, köves, pecsétgyűrűk, fűgők és minden más ékszerük **órák, szemüvegek** nagy választékban

RAVASZ órásnál

BÉKÉS

A Nemzeti Parasztpárt békésmegyei lapja. Megjelenik minden vasárnap. Felelős szerkesztő: Cseres Tibor. Szerkesztő: Püski Sándor dr.

Felelős kiadó: Hegyesi János. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Békés, Magyar Élet Könyvesbolt. Telefon: 53.

Hirdetéseket felveszünk péntek dé. 10 óráig. Elfizetett apróhirdetés kedvezményt kapnak.

Előfizetés díja egy negyedévre 6 forint. Ára példányonként 50 fillér. Nyomatott a Petőfi-nyomdában, Békés. Cég tulajdonosok: Csorba Kálmán, Budai János, Blahut Pál.